

TEDENSKESLIKKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IV.

V Ljubliani, dne 29. novembra 1928

48. številka

Bohinjska kotlina

Bohinj, velika gorenjska kotlina, ki se na raznih krajih širi v planote, je obdana z vseh strani od visokih, v nebo kipečih gorskih velikanov in planin, katerim načeljuje naš prekrasni Triglav. Ta prekrasna zemljica, soseda svetovno slovečega Bleda, je vezana z ostalim svetom z lepo cesto, zadnja leta tudi z železnico, ki se vijeta po dolini Save Bohinjke, nazvani Soteska. Ime Soteska pa je bilo ozki, med navpičnimi stenami se vijóči dolinici dano šele pred nekaj leti. Domačini imenujejo dolinski dohod v Bohinjsko kotlino Štenge, s katero besedico pa niso morda mišljene kakšne stopnice. Beseda Štenge prihaja od besede stene, ki jo Bohinjci izgovarjajo stene. Baš radi visokih skalnih sten, dvigajočih se na obeh straneh doline Save Bohinjke omenjeno ime. —

Kakor že omenjeno je kotlina planinska in zaradi tega manj ugodna za poljedelstvo. Baš radi tega se je razvilo planšarstvo in dosedle že v davnih letih visoko stopinjo ter se da primerjati s planšarstvom drugih modernih dežel.

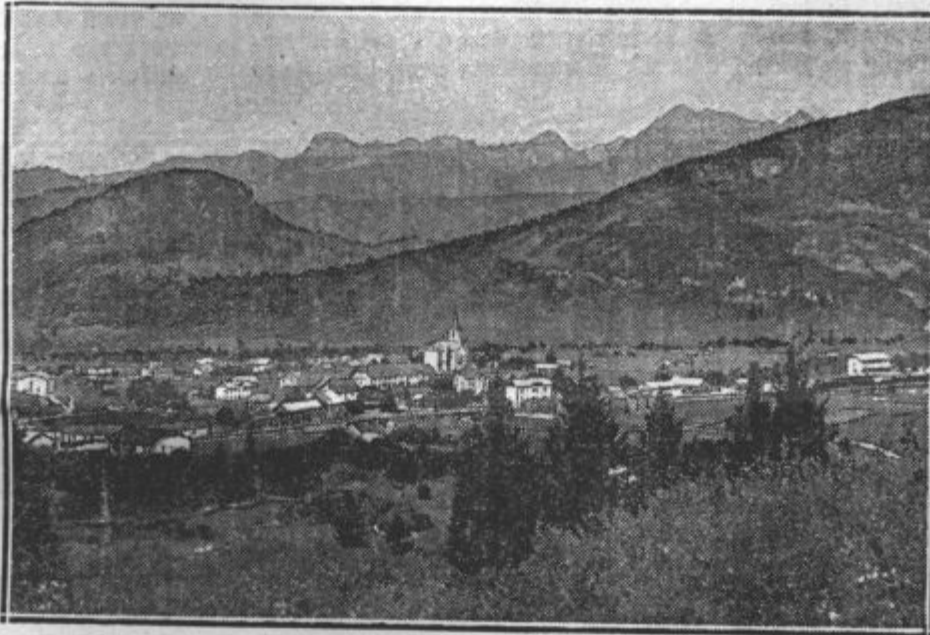
Vsak del Bohinja, ki je razdeljen v gornjega in dolnjega ima svoje planine, ki se nahajajo po vsem okoliškem gorovju in segajo visoko pod vrhove. Najvišje planine se nahaja v višinah, kjer pokrivajo trate samo še grmičevja gorskega bora, nazvano rušje. Bohinjci goje le govedo, drobnice imajo prav malo. Vzgojili so posebno pasmo govedi in sicer prav podobno pincgavski in melodolski, samo da je precej manjša in lažja. Bohinjske kravice, ki so izborne mlekarice, so prav skromne in se brezskrbno pasejo na tratih nad visokimi stenami, včasih v zelo napetih strminah. Ker so trave in sploh rastline v visokih planinah zelo sočne in slastne, je tudi mleko planinske živine mastnejše kakor dolinsko. Zaradi lepih planin in težkega izvažanja mleka so se že davno pričeli baviti s sirarstvom. Postavili so po raznih planinah sirarne, ki pa so bile prav priproste. Sir izdelan v teh sirarnah ni bil baš najboljši, dišal je navadno po dimu. Pa tudi shrambe so bile kaj romanjkljive. V zadnjih letih pred vojno pa so posvetili posebno paznjo sirarstvu. Šli so se učiti sirarstva v tuje kraje in ko so se

povrnili, so vpeljali mnogo novega, dobrega, kar so videli v tujini. Bohinjsko sirarstvo so dvignili na izredno stopinjo, tako da je zaslovel v dalnje kraje. Zboljšali pa so tudi planine. Postavili so nova hleva, uredili pašnike, naredili vodovode, spleh vse, kar zahteva moderno planšarstvo. Velike zasluge za zboljšanje bohinjkih planin sta si spletla župnik Piber, ki je dolgo župnjeval v Bohinju in pa glavar agrarne reforme dr. Muis Spiler.

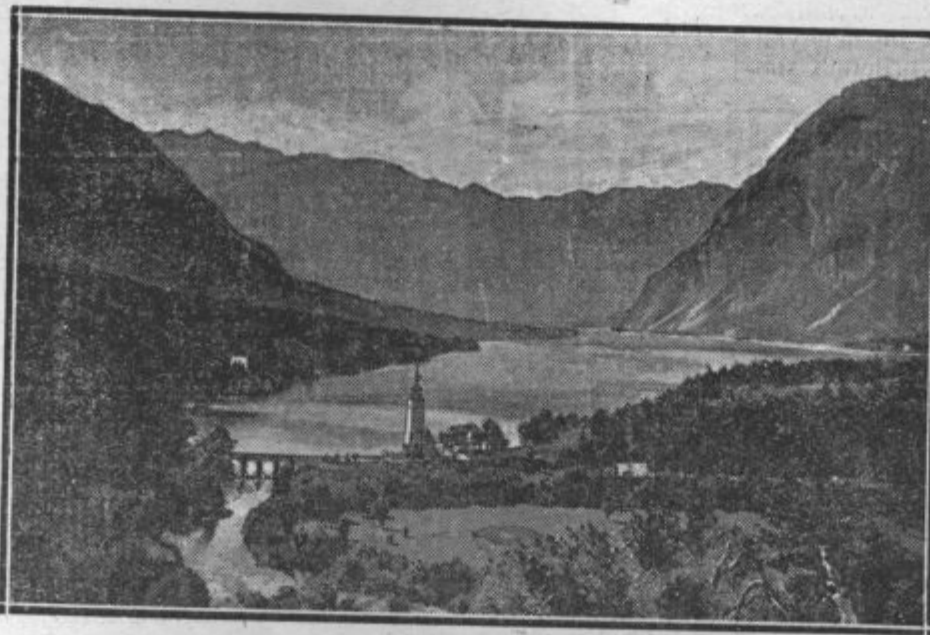
Poleg planšarstva in sirarstva pa nudi Bohinjcem precejšnje dohodke tudi gozdarstvo. Na pobočjih bohinjkih gora se razprostirajo krasni gozdovi, ki so deloma državna, deloma pa privatna last. Iz lastnih gozdov prodajajo les, v državnih gozdovih so pa zaposleni po večini taki, ki nimajo obsežnega posestva. Mnogo Bohinjcev pomaga na žagah, ki jih ne manjka v Bohinju. Pa tudi vozniki imajo mnogo dela s prevajanjem lesa k žagam in od žag na postajo.

Ker je Bohinj pokrajinsko izredno lep in je vreden bratca sosednjega Bleda, zato zelo radi zahajajo tjakaj domači in tuji etoviščarji. Ob prekrasnem Bohinjskem jezeru so si izgradili udobne vile. Za letoviščarje, ki prihajajo navadno le za krajšo dobo v Bohinj, pa so postavljeni veliki hoteli, kjer je za vse preskrbljeno, za hrano, za stanovanje in tudi za kratkočasje. Svetoven sloves pa ima prekrasna Savica, kjer pada mlada hči planin čez visoke stene in se peni v globoki prepadih. Ta prekrasen kraj sta opevala že naš veliki pesnik Valentin Vodnik in mojster pesnikov France Prešeren, v svojem neumrjočem »Krstu pri Savici«. Divja, romantična lepota tega kraja je navdušila pesnika, da sta ustvarila najlepša, neumrjoča dela, pesni polne najglobokejših čuvstev, ki se vzbude v srcih vseh onih, ki morejo doumeti tolikšno naravno krasoto tega

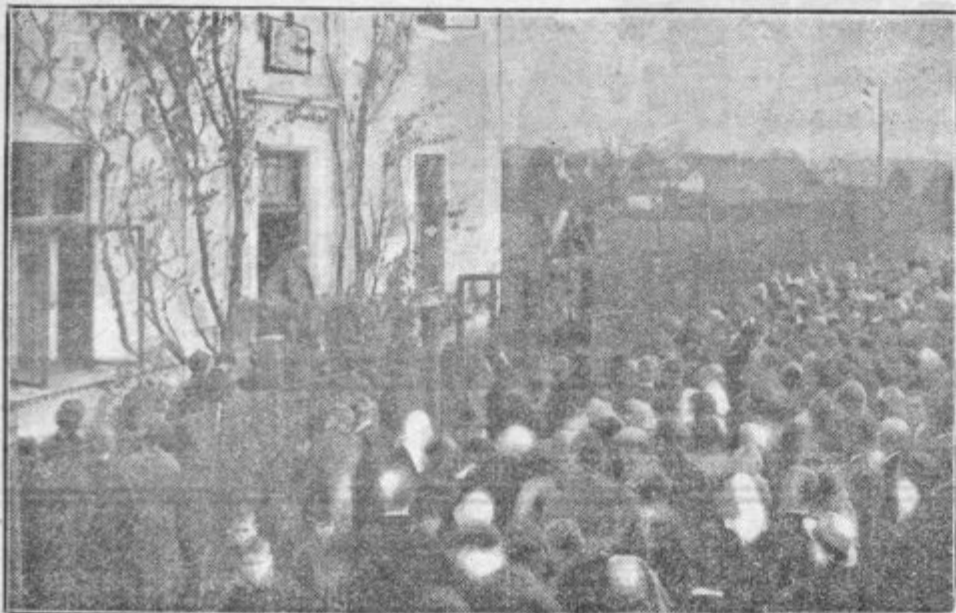
prelestnega slovenskega kraja, polnega božanstva in poezije. To lepoto spoznavajo tudi tujci. Saj jih prihaja vsako leto več v naše kraje in odhajajo zadovoljni in navdušeni nad lepoto Slovenije. »Lep je vaš Bled,« pravijo, »kakor je lepo slovensko dekle, a malo je že načičkan, vaš Bohinj pa je kakor brhko, zalo gorenjsko dekle.«

Bohinjska Bistrica, največja vas v Bohinju

Bohinjsko jezero s prekrasno okolico

Spominska plošča dekanu Koblarju. Na sliki vidimo veliko množico, zbrano pred kranjsko sirotišnico, za katero si je stekel pokojnik velike zasluge in so mu baš zato vanjo vzdali spominsko ploščo. Množica posluša govornika župnika Piبرا, ki v zbranih besedah slavi delo pokojnega velikega in čislanege dobrotnika. Tako se tudi mi, Slovenci, oddolžujemo svojim dobrim možem, svojim dobrotnikom, ki delajo v svojem življenju za ljudski dobrobit in zapuščajo nemrljivo slavo.

Drzni švicarski letalec kapitan Bartsch se je dvignil s svojim letalom 11.000 m visoko. V tej višini vlada nepopisen mraz in pomanjkanje zraka je tako občutno, da se letalci poslužujejo aparata s kisikom, da lahko dihajo.

Levo:

Nemški general Groener, ki je z odločnim nastopom, grozeč z demisijo, pridobil vlado za načelo proti graditvi vojnih ladij.

Desno:

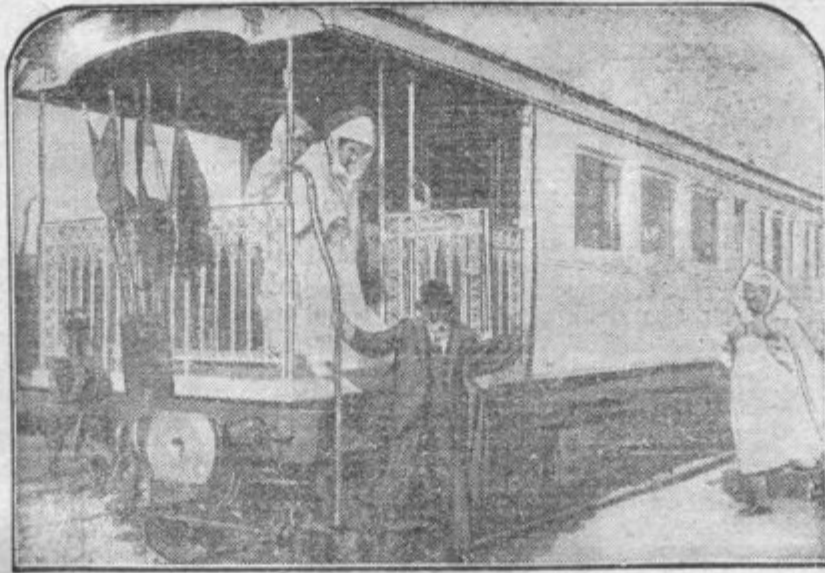
Kakor za moške, tako je tudi za ženske, posebno za meščanke, ki so prisiljene bivati v slabem mestnem zraku, zelo zdravo, ako posvetijo svoj prosti čas kakemu lepemu športu. Na naši sliki vidimo mariborske deklice, ki so letos zmagale pri igri z žogo nad vsemi drugimi igralkami države.

Pariška Katrica, ki je bila letos nagrajena. Na glavo si je posadila celo lokomotivo, iz papirja seveda. Praznik pariških Katric. Na dan sv. Katarine je v Parizu navada, da si mlade delavke in nameščenske naredijo iz časopisnega papirja klobuke. Tista, ki si naredi najzanimivejšega, dobi prvo nagrado. Na sliki vidimo več Katric s takimi pokrivali.

Sergej V. Zavadski, profesor ruske pravne fakultete v Pragi, zelo izobražen mož je te dni predaval

Tudi v Afriki napreduje civilizacija. Nova maroška železnica

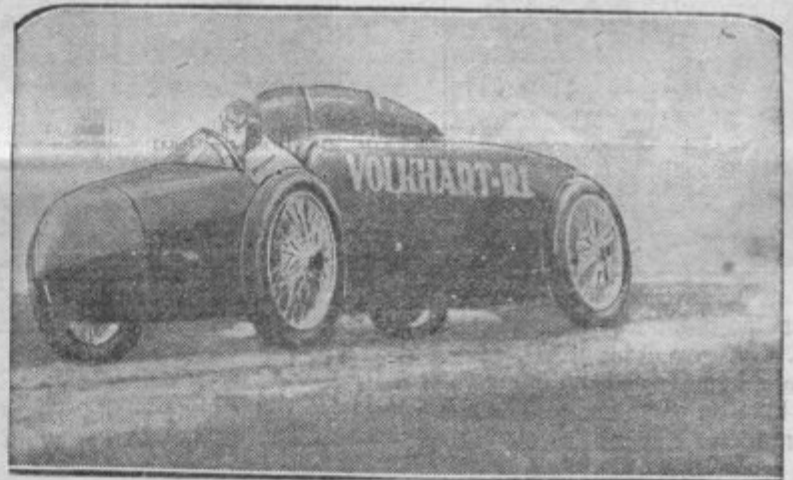
Kraljica dima, ki so jo izvolili pariški kadilci.

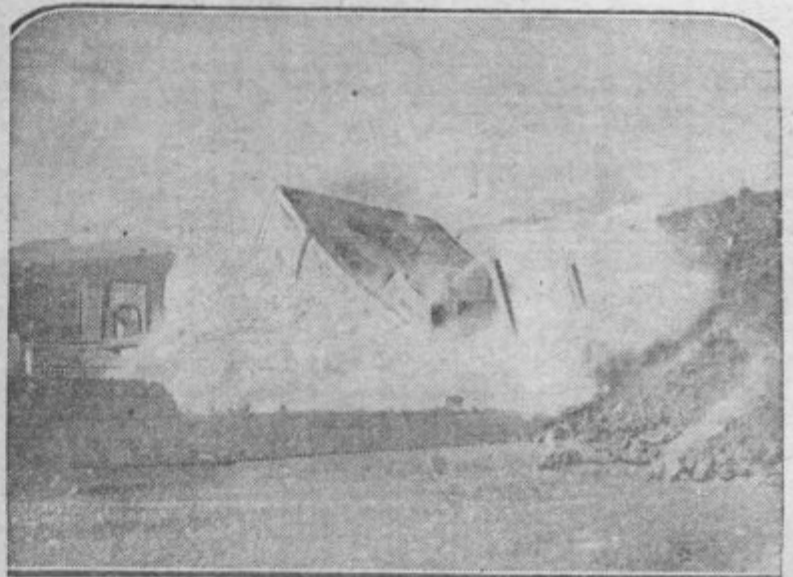
Filmska igralka Raheia Torres se vadi v jahanju ptiča noja, ki se ga bo posluževala na svojem potovanju v vročo Afriko, kjer je ta ptič prav primerno prevozno sredstvo
Levo: V Franciji so izkopali britev iz davnih časov. Po mnenju strokovnjakov so se s takim predmetom brili pred deset tisoč leti

Kakor si zbirajo ljudje kraljico lepote, so si zbrali tudi tobakarji svojo kraljico dima. Zbrali so si jo na mednarodnem kongresu kadilcev v Parizu. Po svetu je baže še mnogo takih »potrebni« kraljic

Vsem je še v spominu, kako so se pred nekaj meseci ponesrečili poskusi z avtomobili, ki jih je gonila nova sila, razleteča se raketa. Sedaj pa je napravil nove poskuse s to gonilno silo nemški inženjer Wolkhart. Poskušal je samo z brzino navadnih avtomobilov. Pri tej se je avtomobil dobro obnesel. Kako bo vbodoče, še ne vemo

Hiša, ki jo je vrgla v zrak lava, ki jo je izbruhala gora Etna
Levo: Na sliki vidimo, kako znajo biti ljubeznivi in nežni tudi boksarji, ki se v svojih borbah neusmiljeno bijejo. Bivši svetovni mojster v boks s svojo mlado ženo — bogato Američanko

Strašni viharji so razsajali prošli teden na angleški obali, povzročili ogromno škodo in zahtevali žal tudi dosti človeških žrtev

Desno:

Že skozi nekaj let je navada, da izberejo v Evropi posebno lepe ženske, ki jih pošljejo pokazat Američanom. Na sliki vidimo gdč. Ginetto Gaubert, ki bo na tekmi ženske lepote v Ameriki zastopala Francijo.

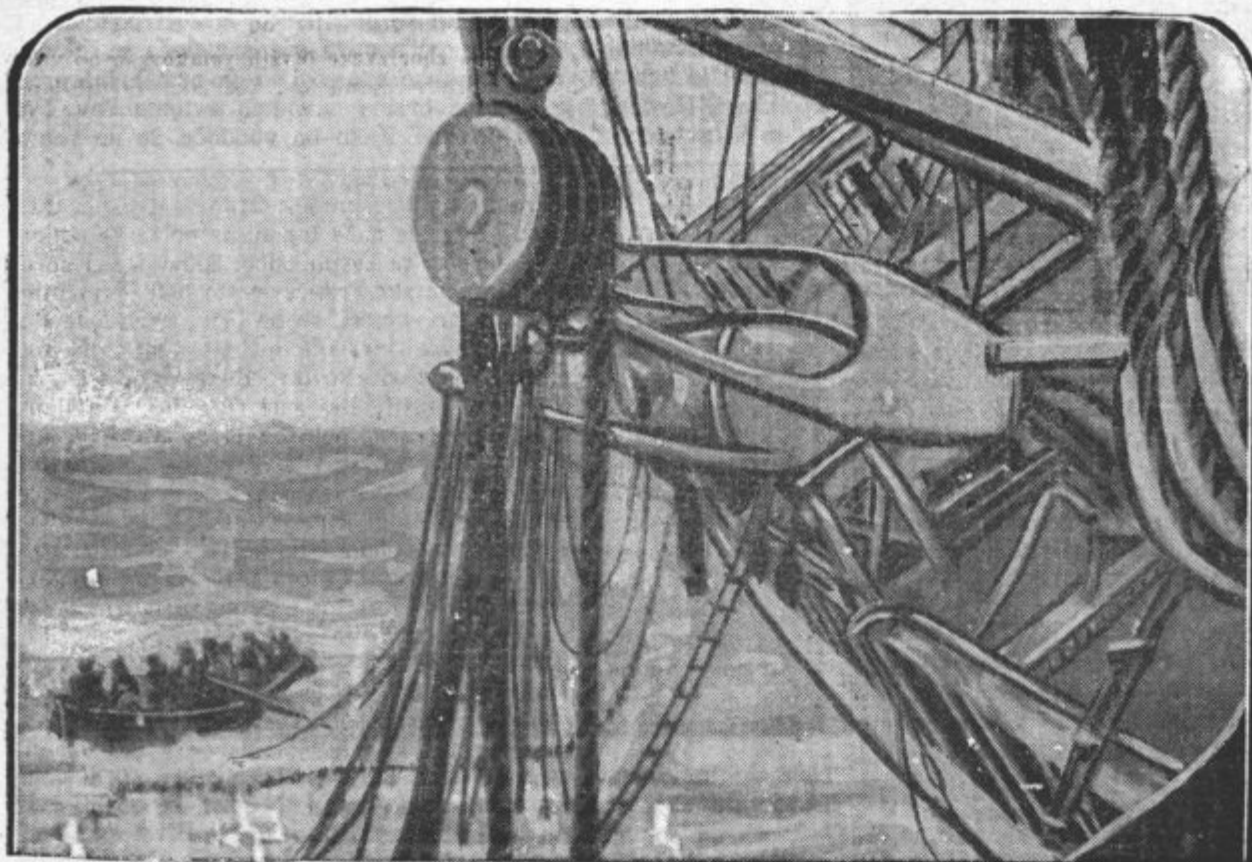
Kapetan potopljene ladje »Vestris« W. Y. Carey ej bil precej kriv nesreče, ker je prepozno dal povelje za klice na pomoč, katere oddajajo z radijem. Kapitan je tudi utonil

Strašni prizori na potapljačo se ladiji. Na sliki vidimo, kako si hite obupani potniki pred kratkem potopljene ladje »Vestris« pripenjati rešilne pasove, ki jih precej dolgo obdrže na vodni gladini

Henrik Wieland, profesor na monakovski univerzi je bil letos odlikovan z Noblovo nagrado za kemijo. Kakor smo pojasnili že lansko leto, dobe omenjeno nagrado tisti učenjaki, ki se posebno odlikujejo v svoji stroki in koristijo človeštvu. Z nagradami pospešujejo koristno znanstveno delo

Radiotelegrafist potopljene ladje »Vestris« Mihael O'loughlin, ki je pošiljal v svet klice na pomoč, tako dolgo, dokler se ni z ladjo vred potopil

Na sliki vidimo veliko ladjo »Vestris« ko se potaplja, poleg nje je rešilni čoln, ki hiti da ga ne potope vrtinci, ki jih povzročata ladja